

Asia: VN/1364/2021

Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista yleisesti?

Tavoitteet ovat kannatettavia. On hyvä, että kulttuuriperinnön eri ulottuvuudet on koottu yhteen. Pidämme tärkeänä, että strategia nostaa esiin kestävämmän yhteiskunnan rakentamisen ja talouteen liittyvät näkökulmat. Tämä voi auttaa myös uusia toimijoita tunnistamaan roolinsa kulttuuriperintötyössä.

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Hienoa, että taiteen perusopetus ja sen rooli ja merkitys kulttuuriperinnön kannalta on tunnistettu ja nostettu strategiaehdotukseen mukaan. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle, ja paikallista opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon paikallinen kulttuuriperintö. Nämä näkökulmat ovat mukana myös taiteen perusopetuksen kestävyysindikaattoreissa, jotka nostavat vahvasti esiin myös strategiaehdotuksessa merkittäväksi tunnistetut osallisuuden ja kestävä talouden näkökulman.

Toimenpiteitä konkretisoitaessa oppilaitosten roolia olisi hyvä vielä kirkastaa suhteessa strategiaan ja sen tavoitteisiin. Tunnistamme strategiasta myös muita kohtia, joita taiteen perusopetuksen oppilaitokset toteuttavat, luvun 5.3 lisäksi, johon alamme on erikseen kirjattu.

Kommenttinne lukuun 5.1

Luvussa todetaan, että ”Tietoisuus kulttuuriperinnöstä ja sen merkityksestä on edellytys ja ensimmäinen askel osallisuuteen ja aktiiviseen toimintaan kulttuuriperinnön hyväksi.” Tämä on nähdäksemme hyvin keskeistä koko strategian kannalta, ei ainoastaan tähän lukuun liittyen. Osallisuuden ja tietoisuuden lisäämisessä sekä demokratian vahvistajina myös oppilaitoksilla on paljon annettavaa, joten myös ne voisi nähdä tämän luvun tavoitteiden toteuttajina.

Kommenttinne lukuun 5.2

Kulttuuriperintötyön mahdollisuuksien kirkastaminen osana kestävämmän yhteiskunnan rakentamista on tärkeä osa strategiaa. On hyvä, että lukuun on nostettu myös huomio, että osaksi kulttuuriperintöä on tallentunut myös kestäättömiä toimintatapoja. Kriittinen tarkastelu on tärkeää pitää työssä mukana.

Kommenttinne lukuun 5.3

Ks. kohta Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Kommenttinne lukuun 5.4

Hyvä, että myös aineeton kulttuuriperintö on tunnistettu osaksi lukua.

Mikä on näkemyksenne strategian yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista?

Strategian tavoitteet tiivistyvät hyvin näiden kahden otsikon alle.

Mahdolliset muut strategiaehdotusta koskevat huomionne.

Strategiaehdotuksen alkuun kirjattu lause ”Kulttuuriperintö liittyy kaikkeen ympärillämme ja se on osa elämäämme. Tämä on myös kulttuuriperintöstrategian laatimisen perusta.” kiteyttää strategiaehdotuksen haasteen. Kulttuuriperintö on käsitteenä lähes kaikenkattava, joten tietoisuuden lisääminen / sen sanoittaminen, että jokin nyt käsillä oleva asia on kulttuuriperinnön säilymisen ja elinvoimaisuuden eteen tehtävää työtä, voisi lisätä ymmärrystä aiheesta. Moni voi tehdä kulttuuriperintötyötä myös tietämättään, eikä tällöin tule asiasta sillä nimellä kertoneeksi.

Strategian valmistumisen jälkeen on tarkoitus laatia erillinen toimeenpanosuunnitelma. Pidättekö tätä tärkeänä? Jos kyllä, niin miksi?

Strategia on hyvin laaja, joten konkreettiset, vuositason aikataulutetut ja selkeästi vastuutetut toimenpiteet ovat tarpeen. Vuosi 2030 on jo hyvin lähellä, ja erityisesti ihmisten ja organisaatioiden toimintatapoihin ja ajatteluun vaikuttaminen on hyvin pitkäkestoista työtä.

Millaisia osallistamisen tapoja haluaisitte toimeenpanosuunnitelman laatimisessa käytettävän?

Olisi hyvä, jos eri tahoja autettaisiin tunnistamaan oma roolinsa kulttuuriperintötyössä ja löytämään uusia kumppanuuksia asian edistämiseksi.

Millaisena näkisitte oman tai edustamanne tahon roolin strategian toimeenpanossa?

Osa strategiaan kirjatusta toimista on sellaisia, joita taiteen perusopetuksen oppilaitokset toteuttavat jo nykyisellään. Olemme mielellämme mukana keskustelussa ja jakamassa tietoa strategian toimeenpanosta.

Seirala Viivi
Taiteen perusopetusliitto TPO ry